

**MAGYAR NÉPTÁNC
HELYI TANTERV**

A tánc tanítása komplex művészetpedagógiai tevékenység, amely által a tanuló sajátos kifejezőeszköz birtokába jut, kiegészítve a nyelvi, a zenei és a vizuális kifejezőeszközök tárát. A tánc a mozgást a művészetek oldaláról ismerteti meg a tanulóval, értékesen kiegészítve a testnevelés órákon történő mozgásfejlesztést.

A tánc és a zene elválaszthatatlan kapcsolatából adódóan a tánc tanítása különleges zenei élményt is nyújt: a tanuló a mozgás által egész testében érzékeli a kísérő zenét, a zene aktív befogadjává válik. A néptánc tanítás során a tanuló számos olyan népdalt ismer meg, amely kiegészíti az ének-zene órán tanult dalok tárát, mozgással összhangban énekel, a hangszeres dallamokat is közelebb érzi magához a táncolás által, a népzene így eredeti funkciójában éli át. Az ének-zene órán is alkalom nyílik arra, hogy az éneklést vagy zenehallgatást mozgással kapcsolják össze, megfelelő képesítésű pedagógus vezetésével.

A néptánc tanítása hatékonyan járul hozzá a magyarságtudat erősítéséhez, ugyanakkor közvetlen tapasztalat és élmény által teszi fogékonyá a tanulót a szomszéd – esetleg távolabbi – népek hagyományai, kultúrája iránt. Néptánc- és népzene-hagyományunk egy évezred európai műveltségének lenyomatát őrzi, ezért megismerése nemcsak a Kárpát-medencében élő más népek kultúrája iránt teszi fogékonyá a tanulót, hanem európai művelődéstörténeti összefüggések megértéséhez is hozzásegíti.

A tánc tanítása fejleszti a ritmusérzéklet, a térérzékelést, a testtartást és a mozgáskoordinációt, amely a mindennapi élet számos területén fontos a tanuló számára. Fejleszti a társas kapcsolatok iránti érzéklet: együttműködésre, alkalmazkodásra, a másik nem, a másik személy, a másik csoport elfogadására és megbecsülésére ösztönöz.

Az iskolai tánc tanulás bekapcsolódási lehetőséget biztosít a tanuló számára a táncos kulturális életbe: a tánc- és mozgásművészet értő befogadjává, a táncos szórakozás (táncházak, táncos szórakozóhelyek) aktív részesévé formálja.

A kerettanterv nem említi konkrét táncokat, hiszen a tanmenetbe bekerülő táncok, táncstílusok kiválasztása a tanár feladata az iskola és az osztály adta lehetőségek gondos mérlegelése után. Azt az elvet azonban rögzíti, hogy a tánc tanításának elsődleges célja a táncolás, az éneklés és a játék örömeinek, közösségformáló erejének megélése, képességfejlesztő hatásainak kiaknázása. Az esetleges produkció létrehozása csak jóval ezek után következő szempont lehet. Azt az elvet is rögzíti, hogy a tanuló lehetőség szerint saját szűkebb hazájának néphagyományából kiindulva ismerkedjen a tánc és mozgás világával, fokozatosan bővítve a megismert stílusok körét.

A helyi tanterv által biztosított az órák szabadon felhasználható 10 százalékában kitekintve Európába és a világba, különböző korok (pl: történelmi) táncait is megismerhetik a tanulók.

A helyi tantervben szereplő tematikai egységek nem időben követik egymást. Az órák anyaga általában több tematikai egység, amelyeket a tanár belátása szerint arányosan oszt el az adott időkeretben, vagy akár többet is alkalmaz párhuzamosan. Ezért nem történik utalás az egyes tematikai egységekhez ajánlott óraszámra.

A helyi tanterv anyagát heti egy – az öt mozgásos óra egyike – órára terveztük.

Magyar néptáncot tanulnak a matek-angol orientáltságú osztályok, míg a többi osztályban nemzetiségi német néptánc oktatása zajlik.

Tananyagok:

A tánc tanításának tárgyi feltétele a megfelelő méretű, megfelelően rugalmas padlózatú, jól szellőztethető terem, valamint a megfelelő hangminőségű és teljesítményű zene-lejátszó berendezés.

Cd-lejátszó

Hanganyagok

Internet

A tánc és mozgás tanításának sajátossága, hogy az egyes tematikai egységek és fejlesztési célok gyakorlatilag egész felső tagozaton egymásra épülnek. Ezért elkerülhetetlennek látszottak a gyakori ismétlések. Az ismétlődő keretek változatos, egymásra épülő tartalommal való kitöltése a pedagógus feladata a helyi adottságok mérlegelése alapján.

A Magyar néptánc eltér a közismereti tantárgyaktól abban, hogy itt a tanuló tanulásának eredménye csak később jelentkezik. Az értékelés itt arra a munkára vonatkozik, melyet a tanulók végeznek önmaguk megismerése, képességeik fejlesztése és a tánc kivitelezése érdekében. Az értékelés osztályzattal történik.

Az értékelés minden évfolyamon a közös játékok során végzett folyamatos megfigyelésen alapul. Az egyéni és közös megjegyzések, elemzések játék közben, a tevékenység végén mindig a gyerek érdekében a fejlesztés és megerősítés szándékával történik.

Az osztályzatok és a (minden esetben) hozzájuk kapcsolódó szóbeli értékelés megerősítik, segítik a tanulókat abban, hogy felismerjék az előttük álló, további fejlődésüket támogató feladataikat.

Ellenőrzési mérési terv

<i>Az értékelés tárgya</i>	<i>Felelőse</i>	<i>Ideje</i>	<i>Módja, eszközei</i>	<i>Dokumentálás</i>
Órai aktivitás	tanító/tanár tanulók	folyamatos	szóbeli, valamint saját feljegyzések; megbeszélés a tanulási egységek végén, osztályzattal	A tanító/tanár saját feljegyzései
Ismeretek elsajátítása	tanító/tanár	havonta	rövid, szöveges minősítéssel, fekete színű osztályzattal	KRÉTA naplóban
Az adott évfolyam követelményeinek teljesítése	tanító/tanár	tanév végén	az alapelvek figyelembevételével, az értékelési szempontok alapján, osztályzattal érdemjegy: a testnevelés tantárgy részeként	Naplóban, Bizonyítványban

A tánc tanítása mint művészetpedagógiai tevékenység széleskörűen fejleszti a tanuló *esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét*, nemcsak a mozgásművészet, hanem a zene- és színházművészet területén is, melyeknek így értő befogadójává, igényes közönségévé válhat.

A művészi mozgással való ismerkedés más területeken is erősíti a tanuló megnyilvánulásainak magabiztosságát.

A táncolás javítja a testtartást, az állóképességet, fejleszti a mozgáskoordinációt, stresszoldó és örömet adó tevékenység, ezzel fontos eszközévé válik a *testi és lelki egészségre nevelésnek*. A tánc és a hagyományos népi játékok olyan közösségi élményeket nyújtanak a tanulónak, amelyek segítik a kapcsolati rendszerekben adódó szerep megértését, a kooperáció fejlesztését, a szabályok elfogadását, ezzel szolgálják az *állampolgárságra és demokráciára nevelést*.

A tánc és a mozgás segíti a tanulót, hogy önmagát helyesen érzékelje, helyezze el térben és időben vagy éppen társaihoz képest. A csoportos vagy páros táncolás élménye pedig a társakhoz, a másik nemhez való viszony fejlődését szolgálja. Az improvizáció gyakorlása már kezdeti szinten is fejleszti a tanuló kifejezőképességét, problémamegoldó képességét, növeli önbizalmát. A tánc és mozgás tanítása ezért fontos a *szociális kompetencia, az önismeret és társas kultúra fejlesztése* szempontjából.

A helyi kis közösségek, az egyes földrajzi tájak, népcsoportok tánc- és zenei hagyományainak megismerése élményszerűen erősíti a *szülőföldhöz, hazához való kötődést, szolgálja a hazafias nevelést*.

A tánc tanítása ráirányítja a tanulók figyelmét az IKT- eszközökön elérhető értékes, művészi tartalmakra, erősítve ezzel a *médiatudatosságra nevelést*.

5. ÉVFOLYAM

A tánc tanítása mint művészetpedagógiai tevékenység, széleskörűen fejleszti a tanuló *esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét*, nemcsak a mozgásművészet, hanem a zene- és színházművészet területén is, melyeknek így értő befogadjává, igényes közönségévé válhat. A művészi mozgással való ismerkedés más területeken is erősíti a tanuló megnyilvánulásainak magabiztosságát.

A táncolás javítja a testtartást, az állóképességet, fejleszti a mozgáskoordinációt, stresszoldó és örömet adó tevékenység, ezzel fontos eszközévé válik a *testi és lelki egészségre nevelésnek*.

A tánc és a mozgás segíti a tanulót, hogy önmagát helyesen érzékelje, helyezze el térben és időben, vagy éppen társaihoz képest, a csoportos vagy páros táncolás élménye pedig a társakhoz, a másik nemhez való viszony fejlődését szolgálja.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. A tanult motívumok, táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatban megismert táncstílusok és motívumkészlet.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A már megismert táncstílusok és tánc típusok motívumkészletének bővítése, a már ismert motívumok ritmikai és plasztikai pontosítása, finomítása. Újabb táncstílus(ok) vagy tánc típus(ok) megismerése az osztály képességeit mérlegelve.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A folyamatos, de sokszor új szempontokat hozó ismétlés által a		

<p>meglévő motívumkészlet ritmikai, plasztikai pontosítása, finomítása.</p> <p>A tanár mozdulatainak pusztán követésétől fokozatosan haladás az önálló táncolás felé.</p> <p>Lehetőség szerint közösségi élmények, tapasztalatok szerzése a táncos kulturális élettel kapcsolatban (táncelőadás, táncszínház, látogatása, értékelése, a tapasztalatok megbeszélése).</p> <p>Az IKT- eszközök jelentőségének és használatának fokozatos tudatosítása a táncműveléssel kapcsolatban.</p>	<p><i>Testnevelés és sport:</i> helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség fejlesztése.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Tájegység, népcsoport/nép. Táncegyüttes, társulat, táncszínház, táncművész, koreográfus, rendező, kritika.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatban ének-zene, valamint testnevelés órákon szerzett ritmikai képességek és gyakorlat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, az ének és a kísérőzene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az alsó tagozat ritmusgyakorlatainak folyamatos ismétlése és továbbfejlesztése. Az egyszerűbb gyakorlatok kivitelezése önállóan vagy párban is.</p> <p>A különböző testrészekkel ritmikai párhuzamosságok egyre biztosabb kivitelezése.</p> <p>Próbálkozás ritmikai improvizációval, csoportosan vagy önállóan, kísérletezés saját ritmikai gyakorlatok felépítésével.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> nehezebb ritmusképletek.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szinkópa, szünet, rögtönzés (improvizáció).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatban dráma és tánc, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek és képességek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Tapasztalatszerzés a zenei kulturális életről a tanult táncokhoz kapcsolódóan. Tapasztalatszerzés az IKT- eszközökről a tanult táncok kísérő zenéjéhez kapcsolódóan.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tanult táncokhoz kapcsolódó dalok és az ismert kísérőzenék körének folyamatos bővítése, összekapcsolásuk a megfelelő táncokkal.</p> <p>A hangszer együttes tagjai funkcióinak ismerete (pl. népi vonós hangszer együttes: dallam, kíséret, kíséretritmus). A kiegészítő hangszerek ismerete (pl. cimbalom, klarinét).</p> <p>Ismerkedés a vonós együttesen kívüli népi hangszerekkel (pl. duda, furulya, tekerő, citera).</p> <p>Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatszerzés a táncot kísérő zenével kapcsolatban (táncolás élő zenére, táncelőadás, táncszínházi vagy operaelőadás közös megtekintése, megbeszélése). Ismerkedés a tánc és a zene kulturális életben betöltött szerepével és a kettő kapcsolatával.</p> <p>Az IKT- eszközök jelentőségének fokozatos tudatosítása a zenei kulturális élet szempontjából.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> egyszerűbb zenei jelenségek (hangsorok, formák, tempójelzések, dinamikai jelzések, artikulációra vonatkozó kifejezések, hangközök).</p> <p><i>Informatika:</i> adatkeresés digitális tudásbázis-rendszerben.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT- eszköz, zenekar, együttes, prímás, kontrás, nagybögös.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozatos testnevelés órákon szerzett képességek és ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kezdődő kamaszkorban bizonytalanná váló testtartás és mozgáskoordináció okozta nehézségek ellensúlyozása. A térbeli viszonyok megértése és tudatosítása, a társakhoz való térbeli alkalmazkodás képességének javítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

<p>Az alsó tagozat térgyakorlatainak ismétlése és továbbfejlesztése.</p> <p>A kezdődő kamasz korban hirtelen megváltozó testarányokhoz való alkalmazkodás, a testtartás és a mozgáskoordináció finomítása élményszerű, örömteli mozgás segítségével.</p> <p>A távolságok, irányok egyre önállóbb érzékelése, ezáltal a kialakítandó térformák egyre önállóbb létrehozása és javítása.</p>		<p><i>Testnevelés és sport:</i> térbeli tudatosság fejlesztése.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu, fésű, frontirány.</p>	

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>5. Népi játékok</p>		<p>Órakeret folyamatos</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az alsó tagozatban tanult népi játékok.</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tanulók életkorának és az osztály/csoport adottságainak megfelelően kiválasztott hagyományos népi játékok megismerésén túl az önismeret és a társas kultúra, az énekhang és a térérzékelés fejlesztése.</p>		
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>Igény szerint az alsó tagozatban megismert játékok azon részének folyamatos ismétlése, amelyek az 5. évfolyamon is örömet jelentenek.</p> <p>Megismerkedés újabb, az életkornak megfelelő játékokkal. A szerepekhez, szabályokhoz való viszony fokozatos elmozdulása a tanári irányítástól az önállóság felé.</p> <p>A játékok adta szituációkban való eligazodás, a problémák megoldása által az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlődése.</p>		<p><i>Testnevelés és sport:</i> gyermekjátékok, népi játékok, hagyományörző mozgásos tevékenységek.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Játék, szabály, szerep, csapat, csapatvezető.</p>		

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>6. Hagyományismeret</p>		<p>Órakeret folyamatos</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek a néphagyományról.</p>		

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A hagyományos közösségek kulturális értékeinek megtapasztalása a tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kapcsolódó hagyományokon, szokásokon keresztül. A szülőföldhöz, népcsoporthoz, hazához való kötődés erősítése.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	<p>A táncolás, az éneklés és a játék élményéhez közvetlenül kapcsolódó beszélgetés, vetítés, maguk készítette kiselőadás, esetleg használati tárgyak kézbevétele által tapasztalatok szerzése a hagyományos közösségek életével és kulturális értékeivel kapcsolatban.</p> <p>Annak felismerése, hogy ezeknek az értékeknek egy részével ő maga is él, tudatosítja a hagyományos értékek szerepét a mai társadalmi és kulturális életben.</p> <p>Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatok szerzése múzeumpedagógus szakember segítségével (pl. kiállítás, múzeum, skanzen).</p>	<p><i>Ének-zene:</i> zenetörténeti és zeneirodalmi alapismeretek (korszakok, kiemelkedő alkotók, stílusok, műfajok).</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> népköltészet sajátosságai.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> múzeumok (közgyűjtemények), rendeltetésük, szerepük.</p> <p><i>Természetismeret:</i> a Kárpát-medence nagytájai, néprajzi tájegységek.</p> <p><i>Informatika:</i> információkeresés, internethasználat.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet, néprajz, kiállítás, skanzen.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	7. Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsó tagozat improvizációs gyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló, szabad, alkotó mozgás élményének megtapasztalása.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	A már megismert táncok folyamatainak önálló, kreatív, párral és/vagy társakkal együttműködve történő felépítése, összhangban a kapott kísérő zenével.	<i>Ének-zene:</i> generatív jellegű feladatok.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.
------------------------------------	--

A fejlesztés várt eredményei az 5. évfolyam

A fejlesztés várt eredményei az 5. évfolyam végén	<p>A tanuló elmélyíti a már megismert táncokkal kapcsolatos ismereteit, tapasztalatait, mozgása pontosabbá, finomabbá válik, képes önállóan, az esetleges hibák ellenére is magabiztosan felépíteni táncfolyamatokat.</p> <p>Kapcsolatba kerül a táncos és zenei kulturális élettel, tudatosítja az IKT-eszközök kulturális életben betöltött szerepét.</p> <p>Átalakulóban levő testarányaival is képes a helyes testtartásra, teste határainak érzékelésére.</p> <p>A tanuló bővíti a hagyományos közösségek életéről és kultúrájáról szerzett ismereteit, saját tapasztalatain keresztül ismeri fel ezek jelentőségét a mai társadalmi és kulturális életben. Találkozik a hagyományok őrzését, rendszerezését, továbbadását szolgáló intézményekkel.</p>
--	--

6. ÉVFOLYAM

Az improvizáció gyakorlása már kezdeti szinten is fejleszti a tanuló kifejezőkészségét, problémamegoldó képességét, növeli önbizalmát. A tánc és mozgás tanítása ezért fontos a *szociális kompetencia, az önismeret és társas kultúra fejlesztése* szempontjából. A tánc és a hagyományos népi játékok olyan közösségi élményeket nyújtanak a tanulóknak, amelyek segítik a kapcsolati rendszerekben adódó szerep megértését, a kooperáció fejlesztését, a szabályok elfogadását, ezzel szolgálják az *állampolgárságra és demokráciára nevelést*.

A helyi kis közösségek, majd a Kárpát-medence további néptánc- és népzenei hagyományainak megismerése élményszerűen erősíti a *szülőföldhöz, hazához való kötődést*, szolgálja a *hazafias nevelést*.

A tánc tanítása ráirányítja a tanulók figyelmét az IKT- eszközökön elérhető értékes, művészi tartalmakra, erősítve ezzel a *médiatudatosságra nevelést*.

A felső tagozatban egyre hangsúlyosabbá válik a puszta utánzást meghaladó önálló, alkotó táncolás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. A tanult motívumok, táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
--	---	--------------------------------

Előzetes tudás	Az eddig megismert táncstílusok és motívumkészlet.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A már megismert táncstílusok és táncműfajok motívumkészletének bővítése, a már ismert motívumok ritmikai és plasztikai pontosítása, finomítása. Újabb tánc stílus(ok) vagy táncműfaj(ok) megismerése az osztály képességeit mérlegelve.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A folyamatos, de sokszor új szempontokat hozó ismétlés által a meglévő motívumkészlet ritmikai, plasztikai pontosítása, finomítása.</p> <p>A tanár mozdulatainak pusztán követésétől fokozatosan haladás az önálló táncolás felé.</p> <p>Lehetőség szerint közösségi élmények, tapasztalatok szerzése a táncos kulturális élettel kapcsolatban (táncelőadás, táncszínház, táncműhely közös látogatása, értékelése, a tapasztalatok megbeszélése).</p> <p>Az IKT- eszközök jelentőségének és használatának fokozatos tudatosítása a táncműveléssel kapcsolatban.</p> <p>A magyar néptánc-hagyomány alapvető táncműfajai és a három nagy táncdialektus ismerete, a tanult táncok elhelyezése ebben a rendszerben.</p>		<p><i>Testnevelés és sport:</i> helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség fejlesztése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tájegység, népcsoport/nép. Táncgyűttes, társulat, táncszínház, táncművész, koreográfus, rendező, elemzés, kritika. Táncműfaj, táncdialektus.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig tanult ének-zene, valamint testnevelés órákon szerzett ritmikai képességek és gyakorlat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, az ének és a kísérőzene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az alsó tagozat ritmusgyakorlatainak folyamatos ismétlése és továbbfejlesztése. Az egyszerűbb gyakorlatok kivitelezése önállóan vagy párban is.</p> <p>Egyszerűbb ritmusképletek augmentálása és diminuálása.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> nehezebb ritmusképletek.</p>

A különböző testrészekkel ritmikai párhuzamosságok egyre biztosabb kivitelezése.	
Próbálkozás ritmikai improvizációval, csoportosan vagy önállóan, kísérletezés saját ritmikai gyakorlatok felépítésével.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szinkópa, szünet, rögtönzés (improvizáció).

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddigi évfolyamokon ének-zene órákon szerzett ismeretek és képességek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Tapasztalatszerzés a zenei kulturális életről a tanult táncokhoz kapcsolódóan. Tapasztalatszerzés az IKT-eszközökről a tanult táncok kísérő zenéjéhez kapcsolódóan.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tanult táncokhoz kapcsolódó dalok és az ismert kísérőzenék körének folyamatos bővítése, összekapcsolásuk a megfelelő táncokkal.</p> <p>A hangszer együttes tagjai funkcióinak ismerete (pl. népi vonós hangszer együttes: dallam, kíséret, kíséretirritmus). A kiegészítő hangszerek ismerete (pl. cimbalom, klarinét).</p> <p>Ismerkedés a vonós együttesen kívüli népi hangszerekkel (pl. duda, furulya, tekerő, citera).</p> <p>Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatszerzés a táncot kísérő zenével kapcsolatban (táncolás élő zenére, táncelőadás, táncszínházi vagy operaelőadás közös megtekintése, megbeszélése). Ismerkedés a tánc és a zene kulturális életben betöltött szerepével és a kettő kapcsolatával.</p> <p>Az IKT- eszközök jelentőségének fokozatos tudatosítása a zenei kulturális élet szempontjából.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> egyszerűbb zenei jelenségek (hangsorok, formák, tempójelzések, dinamikai jelzések, artikulációra vonatkozó kifejezések, hangközök).</p> <p><i>Informatika:</i> adatkeresés digitális tudásbázis-rendszerben.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT- eszköz, zenekar, együttes, prímás, kontrás, nagybőgős.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsóbb évfolyamok testnevelés órákon szerzett képességek és ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kezdődő kamaszkorban bizonytalanná váló testtartás és mozgáskoordináció okozta nehézségek ellensúlyozása. A térbeli viszonyok megértése és tudatosítása, a társakhoz való térbeli alkalmazkodás képességének javítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az eddig tanult térgyakorlatainak ismételése és továbbfejlesztése.</p> <p>A kezdődő kamaszkorban hirtelen megváltozó testarányokhoz való alkalmazkodás, a testtartás és a mozgáskoordináció finomítása élményszerű, örömteli mozgás segítségével.</p> <p>A távolságok, irányok egyre önállóbb érzékelése, ezáltal a kialakítandó térformák egyre önállóbb létrehozása és javítása.</p>		<i>Testnevelés és sport:</i> térbeli tudatosság fejlesztése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu, fésű, frontirány.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Népi játékok	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig tanult népi játékok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók életkorának és az osztály adottságainak megfelelően kiválasztott hagyományos népi játékok megismerésén túl az önismeret és a társas kultúra, az énekhang és a térérzékelés fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Igény szerint az alsó tagozatban megismert játékok azon részének folyamatos ismételése, amelyek a 6. évfolyamon is örömet jelentenek.</p> <p>Megismerkedés újabb, az életkornak megfelelő játékokkal. A szerepekhez, szabályokhoz való viszony fokozatos elmozdulása a tanári irányítástól az önállóság felé.</p> <p>A játékok adta szituációkban való eligazodás, a problémák megoldása által az önismeret és a társas kapcsolati kultúra</p>		<i>Testnevelés és sport:</i> gyermekjátékok, népi játékok, hagyományőrző mozgásos tevékenységek.

fejlődése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játék, szabály, szerep, csapat, csapatvezető.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. Hagyományismeret	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig megismert magyar nyelv és irodalom, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek a néphagyományról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A hagyományos közösségek kulturális értékeinek megtapasztalása a tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kapcsolódó hagyományokon, szokásokon keresztül. A szülőföldhöz, hazához való kötődés erősítése. Más népek (történelmi) táncainak megismerése.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	<p>A táncolás, az éneklés és a játék élményéhez közvetlenül kapcsolódó beszélgetés, vetítés, maguk készítette kiselőadás, esetleg viseleti darabok, használati tárgyak kézbevétele által tapasztalatok szerzése a hagyományos közösségek életével és kulturális értékeivel kapcsolatban.</p> <p>Annak felismerése, hogy ezeknek az értékeknek egy részével ő maga is él, tudatosítja a hagyományos értékek szerepét a mai társadalmi és kulturális életben.</p> <p>Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatok szerzése múzeumpedagógus szakember segítségével (pl. kiállítás, múzeum, skanzen).</p>	<p><i>Ének-zene:</i> zenetörténeti és zeneirodalmi alapismeretek (korszakok, kiemelkedő alkotók, stílusok, műfajok).</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> népköltészet sajátosságai.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> múzeumok (közgyűjtemények), rendeltetésük, szerepük.</p> <p><i>Természetismeret:</i> a Kárpát-medence nagytájai, néprajzi tájegységek.</p> <p><i>Informatika:</i> információkeresés, internethasználat.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet, néprajz, kiállítás, skanzen.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	7. Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig megismert improvizációs gyakorlatok.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló, szabad, alkotó mozgás élményének megtapasztalása.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	A már megismert táncok folyamatainak önálló, kreatív, párral és/vagy társakkal együttműködve történő felépítése, összhangban a kapott kísérő zenével.	<i>Ének-zene:</i> generatív jellegű feladatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.	

A fejlesztés várt eredményei a 6. évfolyam végén

A fejlesztés várt eredményei a 6. évfolyam végén	<p>A tanuló elmélyíti a már megismert táncokkal kapcsolatos ismereteit, tapasztalatait, mozgása pontosabbá, finomabbá, plasztikusabbá válik, képes felszabadultan, önállóan, az esetleges hibák ellenére is magabiztosan felépíteni táncfolyamatokat.</p> <p>Átalakulóban levő testarányaival is képes a helyes testtartásra, teste határainak érzékelésére, mozgáskoordinációjának finomítására.</p> <p>A térformák érzékelésénél és kialakításánál a pusztá utánpótlást fokozatosan felváltja a tudatosság.</p> <p>Találkozik a hagyományok őrzését, rendszerezését, továbbadását szolgáló intézményekkel.</p>
---	--

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A tanuló elmélyíti a már megismert táncokkal kapcsolatos ismereteit, tapasztalatait, mozgása pontosabbá, finomabbá, plasztikusabbá válik, képes felszabadultan, önállóan, az esetleges hibák ellenére is magabiztosan felépíteni táncfolyamatokat.</p> <p>Lehetőség szerint kapcsolatba kerül a táncos és zenei kulturális élettel,</p>
---	--

	<p>tudatosítja az IKT- eszközök kulturális életben betöltött szerepét.</p> <p>Átalakulóban levő testarányaival is képes a helyes testtartásra, teste határainak érzékelésére, mozgáskoordinációjának finomítására.</p> <p>A térformák érzékelésénél és kialakításánál a puszta utánpótlást fokozatosan felváltja a tudatosság.</p> <p>A tanuló bővíti a hagyományos közösségek életéről és kultúrájáról szerzett ismereteit, saját tapasztalatain keresztül ismeri fel ezek jelentőségét a mai társadalmi és kulturális életben. Találkozik a hagyományok őrzését, rendszerezését, továbbadását szolgáló intézményekkel.</p>
--	--

7. ÉVFOLYAM

A tantárgy szerepe a fejlesztési területekben, a nevelési célok elérésében és a kulcskompetenciák fejlesztésében nem tér el az 5–6. évfolyamtól.

Azonban a kulcskompetenciák fejlesztésében az *önismeret és társas kultúra fejlesztése*, valamint az *erkölcsi nevelés* külön hangsúlyt kap azáltal, hogy a tanuló csoportosan készül bemutatni eddig megszerzett táncos képességeit, valamint részt vesz táncos rendezvény szervezésében. A közös felkészülés és alkotómunka, a közösen elért siker fokozottan fejleszti ezeket a kompetenciákat.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. A tanult motívumok, táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig megismert táncstílusok és motívumkészlet.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A már megismert táncstílusok és tánc típusok motívumkészletének bővítése, a már ismert motívumok ritmikai és plasztikai pontosítása, finomítása. Újabb táncstílus(ok) vagy tánc típus(ok) megismerése az osztály képességeit mérlegelve.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A folyamatos, de sokszor új szempontokat hozó ismétlés által a meglévő motívumkészlet ritmikai, plasztikai pontosítása, finomítása.		<i>Informatika:</i> adatbázisokból való információszerezés, a megtalált információ rögzítése,

<p>A tanár mozdulatainak pusztá követésétől fokozatos haladás az önálló táncolás felé.</p> <p>Lehetőség szerint közösségi élmények, tapasztalatok szerzése a táncos kulturális étellel kapcsolatban (táncelőadás, táncszínház, tánc ház közös látogatása, értékelése, a tapasztalatok megbeszélése).</p> <p>A régi és új stílus táncfolklorisztikai fogalmának ismerete.</p> <p>Az IKT-eszközök jelentőségének és használatának fokozatos tudatosítása a tánc kultúrával kapcsolatban.</p> <p>A földrajzi, történelmi és zenei ismeretek összekapcsolása a táncfolklorisztikai tapasztalatokkal.</p> <p>Kitekintés más népek, korok táncaira.</p>	<p>értelmezése és feldolgozása.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség fejlesztése.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Tájegység, népcsoport/nép.</p> <p>Táncgyűttes, társulat, táncszínház, táncművész, koreográfus, rendező, elemzés, kritika.</p> <p>Táncstípus, új stílusú tánc, régi stílusú tánc, férfitánc, páros tánc, körtáncok.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az 5–6. évfolyamon ének-zene, valamint testnevelés órákon szerzett ritmikai képességek és gyakorlat.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérőzene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Az eddig megismert ritmusgyakorlatok folyamatos ismétlése és továbbfejlesztése.</p> <p>A gyakorlatok kivitelezése önállóan vagy párban is.</p> <p>Egyszerűbb ritmusképletek augmentálása és diminuálása, a tempó és a dinamika változtatása.</p> <p>A különböző testrészekkel ritmikai párhuzamosságok</p>		<p><i>Ének-zene:</i> generatív jellegű feladatok. Nehezebb ritmusképletek.</p>

kivitelezése.		
Kísérletezés csoportosan vagy önállóan saját ritmikai gyakorlatok felépítésére, az ismert gyakorlatok variálása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szinkópa, szünet, rögtönzés (improvizáció), tempóváltás, dinamika.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon ének-zene órákon szerzett ismeretek és képességek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Tapasztalatszerzés a zenei kulturális életről a tanult táncokhoz kapcsolódóan. Tapasztalatszerzés az IKT-eszközökről a tanult táncok kísérőzenéjéhez kapcsolódóan.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tanult táncokhoz kapcsolódó dalok és az ismert kísérőzenék körének folyamatos bővítése, összekapcsolásuk a megfelelő táncokkal.</p> <p>A hangszer együttes tagjai, funkcióinak ismerete, az alapvető kíséret ritmusok ismerete.</p> <p>Néhány, a vonós együttesen kívüli hangszer ismerete (pl. duda, furulya, tekerő, citera).</p> <p>Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatszerzés a táncot kísérő zenével kapcsolatban (táncolás élő zenére, táncelőadás, táncszínházi vagy operaelőadás közös megtekintése, megbeszélése). Ismerkedés a tánc és a zene kulturális életben betöltött szerepével és a kettő kapcsolatával.</p> <p>Az IKT-eszközök jelentőségének fokozatos tudatosítása a zenei kulturális élet szempontjából.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> egyszerűbb zenei jelenségek (hangsorok, formák, tempójelzések, dinamikai jelzések, artikulációra hangközök).</p> <p><i>Informatika:</i> adatbázisokból való információszerzés, a megtalált információ rögzítése, értelmezése és feldolgozása.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz, zenekar, együttes, primás, kontrás, nagybögös.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon testnevelés órákon szerzett képességek és ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kamaszkorban bizonytalanná váló testtartás és mozgáskoordináció okozta nehézségek ellensúlyozása. A térbeli viszonyok megértése és tudatosítása, a társakhoz való térbeli alkalmazkodás képességének javítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az alsó tagozat térgyakorlatainak ismétlése és továbbfejlesztése.</p> <p>A kamaszkorban hirtelen megváltozó testarányokhoz való alkalmazkodás, a testtartás és a mozgáskoordináció finomítása élményszerű, örömteli mozgás segítségével.</p> <p>A távolságok, irányok önálló érzékelése, a kialakítandó térformák önálló létrehozása és javítása.</p> <p>A tanult koreográfia térformáinak átlátása, megértése.</p>		<i>Testnevelés és sport:</i> térbeli tudatosság.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrészek nevei, irányok, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu, fésű, frontirány, átló (diagonál), „cikk-cakk”.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Hagyományismeret	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek a néphagyományról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A hagyományos közösségek kulturális értékeinek megtapasztalása a tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kapcsolódó hagyományokon, szokásokon keresztül. A szülőföldre, népcsoportra, hazához való kötődés erősítése.</p> <p>A világ számos más országainak (pl: történelmi) táncai, hagyományaiba való betekintés.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A táncolás, az éneklés élményéhez közvetlenül kapcsolódó beszélgetés, vetítés, kiselőadás, esetleg viseleti darabok, használati tárgyak kézbevétele által tapasztalatszerzés a hagyományos közösségek életével és kulturális értékeivel kapcsolatban.</p> <p>Annak felismerése, hogy ezeknek az értékeknek egy részével a tanuló maga is él; a hagyományos értékek szerepének tudatosítása</p>		<i>Ének-zene:</i> zenetörténeti és zeneirodalmi alapismeretek (korszakok, kiemelkedő alkotók, stílusok, műfajok) a befogadói hozzáállás fejlesztését célozva, tágabb közösségi és társadalmi

<p>a mai társadalmi és kulturális életben.</p> <p>Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatok szerzése is, múzeumpedagógus szakember segítségével (kiállítás, múzeum, skanzen).</p> <p>Megismerkedés a hagyományok gyűjtésével, rendszerezésével és hozzáférhetővé tételével foglalkozó, világviszonylatban is kiemelkedő magyar intézményekkel. Pl. közvetlen tapasztalatok által a magyar néprajztudomány, a magyar tánc- és zenefolklorisztika világszínvonalának felfedezése.</p>	<p>kontextusukban megvilágítva.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> a népköltészet sajátosságai.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti jellegzetességei, viselete és kézműves tevékenysége.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet, néprajz, néprajzi kiállítás, skanzen, MTA Zenetudományi Intézet, Magyar Néprajzi Múzeum, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Hagyományok Háza.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>6. Improvizációs készség fejlesztése</p>		<p>Órakeret folyamatos</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az eddig megismert táncok és improvizációs gyakorlatok.</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az önálló, szabad, alkotó mozgás élményének megtapasztalása.</p>		
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>A már megismert táncok folyamatainak önálló, kreatív, párral és/vagy társakkal együttműködve történő felépítése, összhangban a kapott kísérő zenével.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> generatív jellegű feladatok.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.</p>		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	7. Koreográfia megtanulása és bemutatása	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A szükséges táncstílus ismerete, a korábbi improvizációs és tánygyakorlatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös munka eredményének, sikerének megélése, a fokozott koncentráció és kooperáció elérése, a művészi kifejezőképesség továbbfejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Koreográfia megtanulása és nyilvános (társaknak, szülőknek, vendégeknek) bemutatása. Részvétel az előkészületekben. (Az előadott koreográfia lehet más művészeti ágakat felvonultató műsor vagy táncos-zeneszínházi mű része. A felkészülésnél ekkor kiemelt szempont a tantárgyköziség, a különböző művészeti ágak egységének megtapasztalása.)		<i>Ének-zene:</i> a zene keltette gondolatok és érzelmek verbális kifejezése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Koreográfia, koreográfus, rendező, szerep, szereposztás, csoport, szólam, szólista, kar, próba, főpróba, színpadbejáráás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	8. Gyűjtőmunka a tanult táncokkal kapcsolatban	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A tanult táncokkal, a hozzájuk kapcsolódó zenével, hagyományokkal kapcsolatos alapfogalmak, az IKT-eszközök használatának alapjai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló alkotómunka örömeinek megélése, a médiatudatosság fejlesztése, a hagyományismeret bővítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanár iránymutatása alapján önálló vagy csoportos anyagkeresés, - gyűjtés és - rendszerezés (szöveg, fénykép, mozgókép, zene) a tanult táncokkal, azok kísérőzenéjével vagy a kapcsolódó hagyományokkal összefüggésben.		<i>Informatika:</i> adatbázisokból való információszerzés, a megtalált információ rögzítése, értelmezése és feldolgozása. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> könyvtárhasználat.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtár, múzeum, MTA Zenetudományi Intézet, Hagyományok Háza, multimédiás adatbázis.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	9. Táncház, táncos rendezvény szervezése az iskolában	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös szervezés, előkészítés, majd a közös multság örömeinek megtapasztalása, a közösség összetartozásának erősítése, a tánc eredeti funkciójában való átélése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tanári irányítással, társakkal együttműködve részvétel iskolai táncház, táncos rendezvény megszervezésében, lebonyolításában (díszítés, berendezés, plakát/szórólap/meghívó készítése, büfé, ruhatár üzemeltetése). Részvétel a közös táncolásban.		<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> készülődés ünnepre, tervezés, szervezés. <i>Informatika:</i> <i>Plakát, szórólap, meghívó szerkesztése</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rendezvény, tervezés, szervezés, lebonyolítás.	

A fejlesztés várt eredményei az 7. évfolyam

A fejlesztés várt eredményei a 7. évfolyam végén	<p>A tanuló elmélyíti a már megismert táncokkal kapcsolatos ismereteit, tapasztalatait, mozgása pontosabbá, finomabbá, plasztikusabbá válik, képes felszabadultan, önállóan, az esetleges hibák ellenére is magabiztosan felépíteni táncfolyamatokat.</p> <p>Lehetőség szerint kapcsolatba kerül a táncos és zenei kulturális élettel, tudatosítja az IKT- eszközök kulturális életben betöltött szerepét.</p> <p>Átalakulóban levő testarányaival is képes a helyes testtartásra, teste határainak érzékelésére, mozgáskoordinációjának finomítására.</p> <p>A térformák érzékelésénél és kialakításánál a pusztán utánpótlást fokozatosan felváltja a tudatosság. A tanuló átlátja és érti a tanult koreográfia térformáit.</p> <p>Képes korának és képességeinek megfelelő koreográfia megtanulására és előadására. Képes átélni a közös felkészülés és az elért siker örömeit.</p>
---	--

8. ÉVFOLYAM

A tantárgy szerepe a fejlesztési területekben, a nevelési célok elérésében és a kulcskompetenciák fejlesztésében nem tér el az alsóbb évfolyamtól.

Azonban a kulcskompetenciák fejlesztésében az *önismeret és társas kultúra fejlesztése*, valamint az *erkölcsi nevelés* külön hangsúlyt kap azáltal, hogy a tanuló ismét csoportosan készül bemutatni eddig megszerzett táncos képességeit, valamint részt vesz táncos rendezvény szervezésében. A közös felkészülés és alkotómunka, a közösen elért siker fokozottan fejleszti ezeket a kompetenciákat.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. A tanult motívumok, táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig megismert táncstílusok és motívumkészlet.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A már megismert táncstílusok és tánc típusok motívumkészletének bővítése, a már ismert motívumok ritmikai és plasztikai pontosítása, finomítása. Újabb táncstílus(ok) vagy tánc típus(ok) megismerése az osztály képességeit mérlegelve.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A folyamatos, de sokszor új szempontokat hozó ismétlés által a meglévő motívumkészlet ritmikai, plasztikai pontosítása, finomítása.</p> <p>A tanár mozdulatainak pusztán követésétől fokozatos haladás az önálló táncolás felé.</p> <p>Lehetőség szerint közösségi élmények, tapasztalatok szerzése a táncos kulturális élettel kapcsolatban (táncelőadás, táncszínház, tánc ház közös látogatása, értékelése, a tapasztalatok megbeszélése).</p> <p>Az IKT- eszközök jelentőségének és használatának fokozatos tudatosítása a tánc kultúrával kapcsolatban.</p> <p>A három nagy tánc dialektus és az alapvető tánc típusok, a régi és új stílus tánc folklorisztikai fogalmának ismerete, a tanult táncok elhelyezése ebben a rendszerben.</p> <p>A földrajzi, történelmi és zenei ismeretek összekapcsolása a tánc folklorisztikai tapasztalatokkal.</p>		<p><i>Informatika:</i> adatbázisokból való információ szerzés, a megtalált információ rögzítése, értelmezése és feldolgozása.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség fejlesztése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Tájegység, népcsoport/nép.</p> <p>Tánc együttes, társulat, táncszínház, táncművész, koreográfus, rendező, elemzés, kritika.</p> <p>Tánc típus, új stílusú tánc, régi stílusú tánc, férfítánc, páros tánc, körtáncok, eszközös tánc, táncrend (tánc ciklus).</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddigi évfolyamon ének-zene, valamint testnevelés órákon szerzett ritmikai képességek és gyakorlat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérőzene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az eddig megismert ritmusgyakorlatok folyamatos ismétlése és továbbfejlesztése.</p> <p>A gyakorlatok kivitelezése önállóan vagy párban is.</p> <p>Egyszerűbb ritmusképletek augmentálása és diminuálása, a tempó és a dinamika változtatása.</p> <p>A különböző testrészekkel ritmikai párhuzamosságok kivitelezése.</p> <p>Kísérletezés csoportosan vagy önállóan saját ritmikai gyakorlatok felépítésére, az ismert gyakorlatok variálása.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> generatív jellegű feladatok. Nehezebb ritmusképletek.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szinkópa, szünet, rögtönzés (improvizáció), tempóváltás, dinamika.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddigi évfolyamokon ének-zene órákon szerzett ismeretek és képességek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Tapasztalatszerzés a zenei kulturális életről a tanult táncokhoz kapcsolódóan. Tapasztalatszerzés az IKT- eszközökről a tanult táncok kísérőzenéjéhez kapcsolódóan.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tanult táncokhoz kapcsolódó dalok és az ismert kísérőzenék körének folyamatos bővítése, összekapcsolásuk a megfelelő táncokkal.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> egyszerűbb zenei jelenségek (hangsorok, formák, tempójelzések, dinamikai jelzések, artikulációra</p>

<p>A hangszeregyüttes tagjai, funkcióinak ismerete (pl. népi vonós hangszeregyüttes: dúvó, gyorsdúvó, esztam), az alapvető kíséretitmusok ismerete.</p> <p>Néhány, a vonós együttesen kívüli hangszer ismerete (pl. duda, furulya, tekerő, citera).</p> <p>Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatszerzés a táncot kísérő zenével kapcsolatban (táncolás élő zenére, táncelőadás, táncszínházi vagy operaelőadás közös megtekintése, megbeszélése). Ismerkedés a tánc és a zene kulturális életben betöltött szerepével és a kettő kapcsolatával.</p> <p>Az IKT- eszközök jelentőségének fokozatos tudatosítása a zenei kulturális élet szempontjából.</p>	<p>hangközök).</p> <p><i>Informatika:</i> adatbázisokból való információszerzés, a megtalált információ rögzítése, értelmezése és feldolgozása.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz, zenekar, együttes, primás, kontrás, nagybögös, dúvó, gyorsdúvó, esztam.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsóbb évfolyamokon testnevelés órákon szerzett képességek és ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kamaszkorban bizonytalanná váló testtartás és mozgáskoordináció okozta nehézségek ellensúlyozása. A térbeli viszonyok megértése és tudatosítása, a társakhoz való térbeli alkalmazkodás képességének javítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az alsó tagozat térgyakorlatainak ismételése és továbbfejlesztése.</p> <p>A kamaszkorban hirtelen megváltozó testarányokhoz való alkalmazkodás, a testtartás és a mozgáskoordináció finomítása élményszerű, örömteli mozgás segítségével.</p> <p>A távolságok, irányok önálló érzékelése, a kialakítandó térformák önálló létrehozása és javítása.</p> <p>A tanult koreográfia térformáinak átlátása, megértése.</p>		<p><i>Testnevelés és sport:</i> térbeli tudatosság.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrészek nevei, irányok, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu, fésű, frontirány, átló (diagonál), „cikk-cakk”.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Hagományismeret	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az alsóbb évfolyamokon magyar nyelv és irodalom, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek a néphagyományról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A hagyományos közösségek kulturális értékeinek megtapasztalása a tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kapcsolódó hagyományokon, szokásokon keresztül. A szülőföldről, népcsoportokhoz, hazához való kötődés erősítése. A világ számos más országainak (pl: történelmi) táncaiba, hagyományaiba való betekintés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A táncolás, az éneklés élményéhez közvetlenül kapcsolódó beszélgetés, vetítés, kiselőadás, esetleg viseleti darabok, használati tárgyak kézbevétele által tapasztalatszerzés a hagyományos közösségek életével és kulturális értékeivel kapcsolatban.</p> <p>Annak felismerése, hogy ezeknek az értékeknek egy részével a tanuló maga is él; a hagyományos értékek szerepének tudatosítása a mai társadalmi és kulturális életben.</p> <p>Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatok szerzése is múzeumpedagógus szakember segítségével (kiállítás, múzeum, skanzen).</p> <p>Megismerkedés a hagyományok gyűjtésével, rendszerezésével és hozzáférhetővé tételével foglalkozó, világviszonylatban is kiemelkedő magyar intézményekkel. Pl. közvetlen tapasztalatok által a magyar néprajztudomány, a magyar tánc- és zenefolklorisztika világszínvonalának felfedezése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> zenetörténeti és zeneirodalmi alapismeretek (korszakok, kiemelkedő alkotók, stílusok, műfajok) a befogadói hozzáállás fejlesztését célozva, tágabb közösségi és társadalmi kontextusukban megvilágítva.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> a népköltészet sajátosságai.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti jellegzetességei, viselete és kézműves tevékenysége.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játászó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet, néprajz, néprajzi kiállítás, skanzen, MTA Zenetudományi Intézet, Magyar Néprajzi Múzeum, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Hagyományok Háza.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig megismert táncok és improvizációs gyakorlatok.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló, szabad, alkotó mozgás élményének megtapasztalása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A már megismert táncok folyamatainak önálló, kreatív, párral és/vagy társakkal együttműködve történő felépítése, összhangban a kapott kísérő zenével.		<i>Ének-zene:</i> generatív jellegű feladatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	7. Koreográfia megtanulása és bemutatása	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A szükséges táncstílus ismerete, a korábbi improvizációs és tánygyakorlatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös munka eredményének, sikerének megélése, a fokozott koncentráció és kooperáció elérése, a művészi kifejezőképesség továbbfejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Koreográfia megtanulása és nyilvános (társaknak, szülőknek, vendégeknek) bemutatása. Részvétel az előkészületekben. (Az előadott koreográfia lehet más művészeti ágakat felvonultató műsor vagy táncos-zenés színpadi mű része. A felkészülésnél ekkor kiemelt szempont a tantárgyköziség, a különböző művészeti ágak egységének megtapasztalása.)		<i>Ének-zene:</i> a zene keltette gondolatok és érzelmek verbális kifejezése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Koreográfia, koreográfus, rendező, szerep, szereposztás, csoport, szólam, szólista, kar, próba, főpróba, színpadbejárás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	8. Gyűjtőmunka a tanult táncokkal kapcsolatban	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A tanult táncokkal, a hozzájuk kapcsolódó zenével, hagyományokkal kapcsolatos alapfogalmak, az IKT-eszközök használatának alapjai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló alkotómunka örömeinek megélése, a médiatudatosság fejlesztése, a hagyományismeret bővítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

<p>A tanár iránymutatása alapján önálló vagy csoportos anyagkeresés, - gyűjtés és - rendszerezés (szöveg, fénykép, mozgókép, zene) a tanult táncokkal, azok kísérőzenéjével vagy a kapcsolódó hagyományokkal összefüggésben.</p>	<p><i>Informatika:</i> adatbázisokból való információszerzés, a megtalált információ rögzítése, értelmezése és feldolgozása.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> könyvtárhasználat.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Könyvtár, múzeum, MTA Zenetudományi Intézet, Hagyományok Háza, multimédiás adatbázis.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>9. Táncház, táncos rendezvény szervezése az iskolában</p>	<p>Órakeret folyamatos</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A 7. évfolyamon szerzett tapasztalatok hasznosítása</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A közös szervezés, előkészítés, majd a közös multság örömeinek megtapasztalása, a közösség összetartozásának erősítése, a tánc eredeti funkciójában való átélése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Tanári irányítással, társakkal együttműködve részvétel iskolai táncház, táncos rendezvény megszervezésében, lebonyolításában (díszítés, berendezés, plakát/szórólap/meghívó készítése, büfé, ruhatár üzemeltetése). Részvétel a közös táncolásban.</p>		<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> készülődés ünnepre, tervezés, szervezés.</p> <p><i>Informatika:</i> Plakát, szórólap, meghívó</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Rendezvény, tervezés, szervezés, lebonyolítás.</p>	

A fejlesztés várt eredményei a 8. évfolyam végén

<p>A fejlesztés várt eredményei a 8. évfolyam végén</p>	<p>A térformák érzékelésénél és kialakításánál a pusztá utánczást fokozatosan felváltja a tudatosság. A tanuló átlátja és érti a tanult koreográfia térformáit.</p> <p>Bővíti a hagyományos közösségek életéről és kultúrájáról szerzett ismereteit, saját tapasztalatain keresztül ismeri fel ezek jelentőségét a mai társadalmi és kulturális életben. Találkozik a hagyományok őrzését, rendszerezését, továbbadását szolgáló intézményekkel.</p> <p>Képes korának és képességeinek megfelelő koreográfia megtanulására és előadására. Képes átélni a közös felkészülés és az elért siker örömeit.</p> <p>Képes önállóan vagy társaival közösen anyagot gyűjteni és rendszerezni a</p>
--	---

	<p>tanár által adott szempontok szerint. Tudatosítja az intézmények és a világháló adta lehetőségeket.</p> <p>Megfelelő irányítással, társaival együttműködve részt vesz iskolai táncház, táncos rendezvény előkészítésében és lebonyolításában, átéli a közös munka sikerének örömét.</p>
--	--

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló elmélyíti a már megismert táncokkal kapcsolatos ismereteit, tapasztalatait, mozgása pontosabbá, finomabbá, plasztikusabbá válik, képes felszabadultan, önállóan, az esetleges hibák ellenére is magabiztosan felépíteni táncfolyamatokat.</p> <p>Lehetőség szerint kapcsolatba kerül a táncos és zenei kulturális élettel, tudatosítja az IKT- eszközök kulturális életben betöltött szerepét.</p> <p>Átalakulóban levő testarányaival is képes a helyes testtartásra, teste határainak érzékelésére, mozgáskoordinációjának finomítására.</p> <p>A térformák érzékelésénél és kialakításánál a pusztá utánpótlást fokozatosan felváltja a tudatosság. A tanuló átlátja és érti a tanult koreográfia térformáit.</p> <p>Bővíti a hagyományos közösségek életéről és kultúrájáról szerzett ismereteit, saját tapasztalatain keresztül ismeri fel ezek jelentőségét a mai társadalmi és kulturális életben. Találkozik a hagyományok őrzését, rendszerezését, továbbadását szolgáló intézményekkel.</p> <p>Képes korának és képességeinek megfelelő koreográfia megtanulására és előadására. Képes átélni a közös felkészülés és az elért siker örömét.</p> <p>Képes önállóan vagy társaival közösen anyagot gyűjteni és rendszerezni a tanár által adott szempontok szerint. Tudatosítja az intézmények és a világháló adta lehetőségeket.</p> <p>Megfelelő irányítással, társaival együttműködve részt vesz iskolai táncház, táncos rendezvény előkészítésében és lebonyolításában, átéli a közös munka sikerének örömét.</p>
--	---

